

ONDARROAKO UDALA

Nik, Luis Miguel García Cavadas, 11912247H NAN zenbakiarekin eta Agirre Lehendakari kalea 23, 4.B, Basauri (Bizkaia) helbidearekin “ORAIN ARDURA” herritarren ekimenaren izenean honako mozio hau aurkezten dut Udalaren aurrean:

Aste luzeetako sufrimenduaren ondoren, gure senideak erabateko bakardadean hil direnean, pandemiaren aurkako borrokan ospitaletako langileek lan-baldintza kaskarretan larrua utzi dutenean; egoerari aurre egin ahal izateko adinekoen egoitzetako langileek ezinezkoak egin dituztenean; arnasgailurik ez zegoenean gaixorik dauden pertsona guztientzat edo testak eta babes-ekipoak falta izan direnean, gizarteak egoera zail honen aurrean bultzatu dituen portaera eredugarriak azpimarratu nahi ditugu, kontaezinak ezin baitira elkartasun ekimenekin.

Gizarteak erantzukizun handiz jokatzeko ari da krisi larri honetan, eta berak markatzen digu jarraitu beharreko bidea. Horregatik, etorkizun zalantzarriaren aurrean, erakundeak egoerak eskatzen duen mailan egon behar dira, erantzukizunez jokatzeko eta orain, inoiz baino gehiago, dirua oinarritzko gizarte-zerbitzuetara eta krisia bereziki pairatu duten sektoreentzako laguntzetara bideratzen. Honengatik guztiarengatik, “ORAIN ARDURA” ekimena bultzatu dugun pertsonak, elkarteak eta sindikatuek erakunde eta administrazio publikoei eskatzen diegu Abiadura Handiko Trenaren obra eta proiektuetan gastatzen ari diren funts publikoak oinarritzko behar horietara bideratzea, honako argudio hauetan oinarrituta.

Espainiako Estatuak munduan abiadura handiko treneko kilometroetan milioi bat biztanleko kilometro gehien duen estatua da, Japonia, Alemania, Frantzia, AEB eta beste hainbat herrialdearen oso aurretik. Hala eta guztiz ere, azken tokian dago erabilerari dagokionez, eta kilometroko bidaiari-ratio baxuena du. Gainera, gogorarazi behar dugu sustapen ministerioaren datuen arabera, bidaiarien %6k baino ez duela erabiltzen abiadura handiko trena; ohiko trena, berriz, %94 erabilerara du.

Gipuzkoan, 2020ko apirilaren 21eko Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkariaren arabera “Euskal Y”-ko lanak lurraldean bukatzeko 540 milioi euro gastatu behar dira oraindik. Gainera, “Euskal Y” Iruñearekin lotzeko proiektua eginda dago eta ingurune-inpaktuen ebaluazioaren zain dago. Lotura hori Aralar zulatuz egingo balitz 2.000 milioi euro inguru kostatuko luke. Guztira, gainkostuak ez badira gertatzen, 2.500 milioi euro. Krisi-une honetan, eta aurreikuspenak kontuan hartuta, garrantzitsua da diru guzti hori oinarritzko gizarte-premietara bideratzea.

Beraz, eta adibide gisa, azpimarratu beha da “Euskal Y” eta Iruñea arteko AHT-ren lineak balio duenarekin, Aralar zulatuz eraikitzen bada, duela urte eta erdi inauguratu zen Eibarko bezalako 75 ospitale eraiki litezkeela. Gainera, kontuan hartu behar dugu, AHT-ren lineak eraiki ordez, gaur egungo trenbideak berritu eta egokitu daitezkeela, kostu askoz txikiagoetan. Horrela herriak, hiriak eta industrialdeak lotzen dituen tren sozial bat izango genuke, pertsonak nahiz salgaiak garraiatzen dituen, gune isolatuak utzi gabe lurraldea egituratzen dena eta edozein pertsonarentzat ekonomikoki eskuragarria dena.

ONDARROAKO UDALA

Azpiegitura hauek milioi askotako inbertsioak eskatzen dituzte eta, bitartean, murrizketa handiak egin dira oinarrizko zerbitzuetan, hala nola, osasunean, hezkuntzan edo hainbat gizarte-zerbitzuetan. Hori dela eta, osasun-krisi izugarri honetan egunero ikusi ditugu ospitaleak gainezka, osasun-langileak txandak bikoizten, adinekoen egoitzak beren zorian abandonatuta, jendea bakardadean hiltzen, hotelak ospital bihurtuak, etxeetan maskarak eta kareetak egiten, eta abar. Ezinbestekoa da azpimarratzea lan horietarako gehienak emakumeek egin dituztela, kolektibo bera gizarte honek baztertu egiten duena. Beraz, pertsonen bizitzari eta elkarrekiko zaintzari eusteko behar diren lanen garrantzia aitortu behar da, baina, zoritxarrez, alderdi horiek ere baztertu egiten dira aurrekontuen arloan.

Gainera, milioi askotako inbertsio horiek milaka lagunentzako laguntzak eragozten dituzte, bai negozio txikiei eusteko, bai langabezian dauden eta baliabide falta duten pertsonentzako laguntzak izateko, bai eskolak hobetzeko, bai ahulenentzako eta, oro har, gizarte osoarentzako laguntzak murriztearen eta ezabatzearen kontura diru-kutxak husten dituzten inbertsioak dira.

Illo horretan, uste dugu estatu osora zabaldu behar direla Isabel Pardo de Vera ADF-eko presidentearen jarduerak, otsailean Oviedo, Avilés eta Gijón abiadura handiko konexioa baztertu zuenean, “konexio horiek 10 minutu aurrezteko besterik ez luketelako izango, milioi askotako inbertsioarekin”. Hari beretik, komeni da azpimarratzea Abalos ministroak esan zituen hitz zentzudunak kargua hartu zuenean. Orduan gobernuaren apustu berria iragarri zuen: “trenbiderako inbertsioak erabat birbideratzea, urte askotan abiadura handian zentratuegiak egon direlako”. Pedro Azpiazu, Eusko Jaurlaritzako Ekonomia eta Ogasun sailburuaren hitzak ere aipatu nahi ditugu; orain dela gutxi, “gastu publikoa murriztu eta obra handiak atzeratu beharko liratekela” esan baitzuen.

Gaur egun, pertsona guztiek hitz egin dute datorren krisi latzaz eta zerga-bilketa %20 jaitsiko dela esaten dute. Orain, ekoizpena birkokatzearen eta mugikortasuna murriztearen aldeko apostua egiten ari garenean, ezin dugu jarraitu ezer gertatzen ariko ez balitz bezala.

Ondorioz, krisi sozial eta ekonomikoko une hauetan, AHTrako inbertsio ekonomiko guztia premiazko eta lehentasunezko gaietara bideratzea eskatzen dugu. Hala nola, behar adina langile eta baliabide dituen osasun publikoko sistema batera; adinekoen, mendekoen eta beraiez arduratzen dituztenen kalitatezko zainketara; bidezko pentsioetara; pertsona guztientzako oinarrizko diru-sarreretara; kalitatezko hezkuntza publikora; kalitatezko gizarte-zerbitzuetara; zainketen balorizaziora; edo Covid-19aren krisiak larriki kaltetutako sektoreetako pertsonak babestera, besteak beste, mekataritza txikia, kulturaren mundua, eta abar.

OSOKO BILKURAK HARTU BEHARREKO ERABAKIAK:

ONDARROAKO UDALA

1.- Udal honek, Euskal eta Espainiako gobernuei eskatzea krisiaren ondorioak arintzen laguntzeko handitu ditzatela oinarritzko gizarte-zerbitzuetarako eta krisiak eragindako sektoreentzako laguntzetarako aurrekontu-partidak; eta, horretarako, Abiadura Handiko Trenaren obretarako eta proiektuetarako erabiltzen diren funts publikoak erabil ditzatela, horrenbestez, obra eta proiektu horiek geldiarazi egin beharko liratekeelarik.

2.- Hartutako erabakien berri ematea Espainiako Gobernuako Sustapen ministroari, Euskal Gobernuari eta komunikabideei.

Basaurin, 2020/07/08an